

DECYZJE

DECYZJA RADY (WPZiB) 2021/1031

z dnia 24 czerwca 2021 r.

zmieniająca decyzję 2012/642/WPZiB dotyczącą środków ograniczających w związku z sytuacją na Białorusi

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 29,

uwzględniając wniosek Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 15 października 2012 r. Rada przyjęła decyzję 2012/642/WPZiB⁽¹⁾ dotyczącą środków ograniczających skierowanych przeciwko Białorusi.
- (2) Na posiedzeniu w dniach 24 i 25 maja 2021 r. Rada Europejska przyjęła konkluzje, w których zdecydowanie potępiła doprowadzenie do przymusowego lądowania samolotu linii Ryanair w Mińsku na Białorusi w dniu 23 maja 2021 r., które stworzyło zagrożenie dla bezpieczeństwa lotniczego, a także zatrzymanie przez białoruskie władze dziennikarza Ramana Pratasiewicza i Sofii Sapiegi. Wezwała Radę do przyjęcia dalszych ukierunkowanych sankcji gospodarczych.
- (3) Ze względu na powagę tego incydentu oraz z uwagi na nasilenie się poważnych naruszeń praw człowieka na Białorusi i brutalne represjonowanie społeczeństwa obywatelskiego, demokratycznej opozycji i dziennikarzy, a także osób należących do mniejszości narodowych, należy przyjąć dodatkowe ukierunkowane środki gospodarcze.
- (4) W tym kontekście należy wprowadzić dalsze ograniczenia związane z handlem bronią.
- (5) Należy również zakazać sprzedaży, dostaw, przekazywania lub wywozu sprzętu, technologii lub oprogramowania przeznaczonych głównie do wykorzystania przy monitorowaniu lub przechwytywaniu przez białoruskie władze lub w ich imieniu, połączeń internetowych i telefonicznych w sieciach telefonii ruchomej lub stacjonarnej.
- (6) Należy ponadto zakazać sprzedaży, dostaw lub przekazywania produktów podwójnego zastosowania do celów wojskowych oraz niektórym osobom, podmiotom lub organom na Białorusi.
- (7) Dodatkowo należy wprowadzić dalsze ograniczenia w handlu dotyczące produktów ropopochodnych i chlorku potasu („potas”) oraz towarów wykorzystywanych do produkcji lub wytwarzania wyrobów tytoniowych.
- (8) Ponadto należy nałożyć ograniczenia w dostępie do rynków kapitałowych Unii w odniesieniu do białoruskiego rządu, a także białoruskich instytucji i podmiotów finansowych będących własnością państwa. Należy również wprowadzić zakaz zapewniania ubezpieczenia i reasekuracji białoruskiemu rządowi oraz białoruskim organom i agencjom publicznym.
- (9) Należy nałożyć określone zakazy na Europejski Bank Inwestycyjny w związku z projektami w sektorze publicznym. Państwa członkowskie powinny być również zobowiązane do podjęcia działań służących ograniczeniu zaangażowania na Białorusi wielostronnych banków rozwoju, których państwa te są członkami.
- (10) Unia powinna podjąć dalsze działania, aby wprowadzić w życie niektóre środki.
- (11) Należy zatem odpowiednio zmienić decyzję 2012/642/WPZiB,

⁽¹⁾ Decyzja Rady 2012/642/WPZiB z dnia 15 października 2012 r. dotycząca środków ograniczających w związku z sytuacją na Białorusi (Dz.U. L 285 z 17.10.2012, s. 1).

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

W decyzji 2012/642/WPZiB wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 uchyla się ust. 3, 4 i 5;
- 2) dodaje się artykuły w brzmieniu:

„Artykuł 2b

1. Zakazuje się sprzedaży, dostaw, przekazywania lub wywozu, bezpośrednio lub pośrednio, jakiejkolwiek osobie fizycznej lub prawnej, podmiotowi lub organowi na Białorusi lub do użytku na Białorusi sprzętu, technologii lub oprogramowania przeznaczonych głównie do wykorzystania przy monitorowaniu lub przechwytywaniu przez białoruskie władze lub w ich imieniu, połączeń internetowych i telefonicznych w sieciach telefonii ruchomej lub stacjonarnej, włącznie ze świadczeniem usług monitorowania lub przechwytywania wszelkiego rodzaju usług telekomunikacyjnych lub internetu, a także zapewniania pomocy finansowej i technicznej w instalowaniu, obsłudze lub aktualizowaniu takiego sprzętu, technologii lub oprogramowania, przez obywateli państw członkowskich lub z terytoriów państw członkowskich.

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1, państwa członkowskie mogą zezwolić na sprzedaż, dostawy, przekazywanie lub wywóz sprzętu, technologii lub oprogramowania, włącznie ze świadczeniem jakichkolwiek usług monitorowania lub przechwytywania wszelkiego rodzaju usług telekomunikacyjnych lub internetu, a także powiązanego świadczenia pomocy finansowej i technicznej, o których mowa w ust.1, jeżeli mają uzasadnione podstawy, aby ustalić, że dany sprzęt, technologia lub oprogramowanie nie zostaną zastosowane do represji przez białoruski rząd, białoruskie organy publiczne, przedsiębiorstwa lub agencje, lub przez jakąkolwiek osobę fizyczną lub prawną lub podmiot działające w ich imieniu lub na ich zlecenie.

Zainteresowane państwo członkowskie informuje pozostałe państwa członkowskie oraz Komisję o każdym zezwoleniu wydanym na mocy niniejszego ustępu w terminie dwóch tygodni od wydania zezwolenia.

3. Unia przyjmuje środki niezbędne do określenia stosownych produktów, które mają zostać objęte niniejszym artykułem.

Artykuł 2c

1. Zakazuje się sprzedaży, dostaw, przekazywania lub wywozu, bezpośrednio lub pośrednio, wszystkich towarów i technologii podwójnego zastosowania wymienionych w załączniku I do rozporządzenia Rady (WE) nr 428/2009 ^(*), do wojskowego użytku na Białorusi lub na rzecz jakiejkolwiek wojskowego użytkownika końcowego na Białorusi, przez obywateli państw członkowskich lub z terytoriów państw członkowskich, lub przy użyciu statków pływających pod banderą państw członkowskich lub statków powietrznych państw członkowskich, bez względu na to, czy takie towary i technologie pochodzą z terytoriów państw członkowskich.

2. Zakazane jest:

- a) świadczenie pomocy technicznej, usług pośrednictwa lub innych usług związanych z towarami i technologiami, o których mowa w ust. 1, oraz związanych z dostarczaniem, wytwarzaniem, konserwacją i używaniem tych towarów i technologii, bezpośrednio lub pośrednio, na rzecz jakiejkolwiek osoby fizycznej lub prawnej, podmiotu lub organu na Białorusi, do wojskowego użytku na Białorusi lub na rzecz jakiejkolwiek wojskowego użytkownika końcowego na Białorusi;
- b) zapewnianie finansowania lub pomocy finansowej w związku z towarami i technologiami, o których mowa w ust. 1, w tym w szczególności przyznawanie dotacji, pożyczek i ubezpieczeń kredytów eksportowych, w odniesieniu do jakiejkolwiek sprzedaży, dostarczania, przekazywania lub wywożenia tych towarów i technologii lub w odniesieniu do świadczenia związanej z tym pomocy technicznej, usług pośrednictwa lub innych usług, bezpośrednio lub pośrednio, na rzecz jakiejkolwiek osoby fizycznej lub prawnej, podmiotu lub organu na Białorusi, do wojskowego użytku na Białorusi lub na rzecz jakiejkolwiek wojskowego użytkownika końcowego na Białorusi.

3. Zakazy, o których mowa w ust. 1 i 2, pozostają bez uszczerbku dla wykonywania umów zawartych przed dniem 25 czerwca 2021 r. lub umów dodatkowych niezbędnych do wykonywania takich umów.

(*) Rozporządzenie Rady (WE) nr 428/2009 z dnia 5 maja 2009 r. ustanawiające wspólnotowy system kontroli wywozu, transferu, pośrednictwa i tranzytu w odniesieniu do produktów podwójnego zastosowania (Dz.U. L 134 z 29.5.2009, s. 1).

Artykuł 2d

1. Zakazuje się sprzedaży, dostawy, przekazywania lub wywozu, bezpośrednio lub pośrednio, towarów i technologii podwójnego zastosowania wymienionych w załączniku I do rozporządzenia (WE) nr 428/2009 na rzecz jakiegokolwiek osoby, podmiotu lub organu na Białorusi wymienionych w załączniku II do niniejszej decyzji, przez obywateli państw członkowskich lub z terytoriów państw członkowskich, lub przy użyciu statków pływających pod banderą państw członkowskich lub statków powietrznych państw członkowskich, bez względu na to, czy takie towary i technologie pochodzą z terytoriów państw członkowskich.
2. Zakazane jest:
 - a) świadczenie pomocy technicznej, usług pośrednictwa lub innych usług związanych z towarami i technologiami, o których mowa w ust. 1, oraz związanych z dostarczaniem, wytwarzaniem, konserwacją i używaniem tych towarów i technologii, bezpośrednio lub pośrednio, na rzecz na rzecz jakiegokolwiek osoby fizycznej lub prawnej, podmiotu lub organu na Białorusi, wymienionych w załączniku II;
 - b) zapewnianie finansowania lub pomocy finansowej w związku z towarami i technologiami, o których mowa w ust. 1, w tym w szczególności przyznawanie dotacji, pożyczek i ubezpieczeń kredytów eksportowych, w odniesieniu do jakiegokolwiek sprzedaży, dostarczania, przekazywania lub wywożenia tych towarów i technologii lub w odniesieniu do świadczenia związanej z tym pomocy technicznej, usług pośrednictwa lub innych usług, bezpośrednio lub pośrednio, na rzecz na rzecz jakiegokolwiek osoby fizycznej lub prawnej, podmiotu lub organu na Białorusi, wymienionych w załączniku II.
3. Zakazy, o których mowa w ust. 1 i 2, pozostają bez uszczerbku dla wykonywania umów zawartych przed dniem 25 czerwca 2021 r. lub umów dodatkowych niezbędnych do wykonywania takich umów oraz dla świadczenia pomocy niezbędnej do utrzymania i bezpieczeństwa istniejących zdolności w Unii.
4. Zakazy, o których mowa w ust. 1 i 2, nie mają zastosowania do wywozu, sprzedaży, dostaw lub przekazywania towarów i technologii podwójnego zastosowania, lub powiązanego świadczenia pomocy technicznej lub finansowej, do utrzymania i bezpieczeństwa istniejącego potencjału jądrowego do zastosowań cywilnych, do użytku niewojskowego lub dla niewojskowych użytkowników końcowych.

Artykuł 2e

1. Zakazuje się sprzedaży, dostawy, przekazywania lub wywozu, bezpośrednio lub pośrednio, na rzecz na rzecz jakiegokolwiek osoby fizycznej lub prawnej, podmiotu lub organu na Białorusi lub do użytku na Białorusi towarów wykorzystywanych do produkcji lub wytwarzania wyrobów tytoniowych, przez obywateli państw członkowskich lub z terytoriów państw członkowskich, lub przy użyciu statków pływających pod banderą państw członkowskich lub statków powietrznych państw członkowskich, bez względu na to, czy takie towary pochodzą z terytoriów państw członkowskich.
2. Unia przyjmuje środki niezbędne do określenia odpowiednich produktów, które mają zostać objęte niniejszym artykułem.
3. Zakazy, o których mowa w ust. 1, pozostają bez uszczerbku dla wykonywania umów zawartych przed dniem 25 czerwca 2021 r. lub umów dodatkowych niezbędnych do wykonywania takich umów.

Artykuł 2f

1. Zakazuje się nabywania, przywozu lub przekazywania z Białorusi produktów ropopochodnych.
2. Zakazuje się świadczenia, bezpośrednio lub pośrednio, pomocy technicznej, usług pośrednictwa, zapewniania finansowania lub pomocy finansowej, w tym finansowych instrumentów pochodnych, a także ubezpieczenia i reasekuracji, mających związek z zakazami, o których mowa w ust. 1.
3. Unia przyjmuje środki niezbędne do określenia odpowiednich produktów, które mają zostać objęte niniejszym artykułem.
4. Zakazy ustanowione w ust. 1 nie mają zastosowania do zakupu na Białorusi produktów ropopochodnych, które są niezbędne do zaspokojenia podstawowych potrzeb nabywcy na Białorusi lub projektów humanitarnych na Białorusi.
5. Zakazy, o których mowa w ust. 1 i 2, pozostają bez uszczerbku dla wykonywania umów zawartych przed dniem 25 czerwca 2021 r. lub umów dodatkowych niezbędnych do wykonywania takich umów.

Artykuł 2g

1. Zakazuje się nabywania, przywozu lub przekazywania z Białorusi produktów chlorku potasu („potas”).
2. Unia przyjmuje środki niezbędne do określenia odpowiednich produktów, które mają zostać objęte niniejszym artykułem.

3. Zakazy, o których mowa w ust. 1, pozostają bez uszczerbku dla wykonywania umów zawartych przed dniem 25 czerwca 2021 r. lub umów dodatkowych niezbędnych do wykonywania takich umów.

Artykuł 2h

Zakazuje się nabywania, sprzedaży, świadczenia, bezpośrednio lub pośrednio, usług inwestycyjnych lub pomocy w emisji, lub wszelkich innych czynności związanych ze zbywalnymi papierami wartościowymi i instrumentami rynku pieniężnego, które mają termin zapadalności przekraczający 90 dni i które zostały wyemitowane po dniu 29 czerwca 2021 r. przez:

- a) Republikę Białorusi, jej rząd, jej organy publiczne, przedsiębiorstwa lub agencje;
- b) znaczącą instytucję kredytową lub inną instytucję z siedzibą na Białorusi, pozostającą w ponad 50 % własnością publiczną lub pod kontrolą publiczną od dnia 29 czerwca 2021 r., wymienione w załączniku III;
- c) osobę prawną, podmiot lub organ mające siedzibę poza Unią, w których ponad 50% praw własności bezpośrednio lub pośrednio należy do podmiotu wymienionego w załączniku III;
- d) jakąkolwiek osobę prawną, podmiot lub organ działające w imieniu lub pod kierownictwem osoby prawnej, podmiotu lub organu, o których mowa w lit. c) niniejszego artykułu, lub wymienionych w załączniku III.

Artykuł 2i

1. Zakazuje się dokonywania, bezpośrednio lub pośrednio, jakichkolwiek uzgodnień służących udzielaniu nowych pożyczek lub kredytów o terminie zapadalności przekraczającym 90 dni, lub uczestnictwa w takich uzgodnieniach, bezpośrednio lub pośrednio, po dniu 29 czerwca 2021 r., na rzecz:

- a) Republiki Białorusi, jej rządu, jej organów publicznych, przedsiębiorstw lub agencji;
- b) znaczących instytucji kredytowych lub innych instytucji z siedzibą na Białorusi, pozostających w ponad 50 % własnością publiczną lub pod kontrolą publiczną od dnia 29 czerwca 2021 r., wymienionych w załączniku III;
- c) osoby prawnej, podmiotu lub organu mających siedzibę poza Unią, w których ponad 50% praw własności bezpośrednio lub pośrednio należy do podmiotu wymienionego w załączniku III;
- d) jakiegokolwiek osoby prawnej, podmiotu lub organu działających w imieniu lub pod kierownictwem osoby prawnej, podmiotu lub organu, o których mowa w lit. c) niniejszego ustępu, lub wymienionych w załączniku III.

2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1, nie ma zastosowania do pożyczek ani kredytów, których konkretnym i udokumentowanym celem jest zapewnienie finansowania do celów nieobjętego zakazem przywozu lub wywozu towarów i usług niefinansowych między Unią a jakimkolwiek państwem trzecim, w tym wydatków na towary i usługi z innego państwa trzeciego niezbędnych do wykonania umów wywozowych lub przywozowych.

3. Właściwy organ państwa członkowskiego może również, na warunkach, jakie uzna za stosowne, zezwolić na udzielenie pożyczek lub kredytów, o których mowa w ust. 1, lub na uczestnictwo w nich, jeżeli właściwy organ ustalił, że:

- a) dane działania mają na celu udzielenie wsparcia na rzecz cywilnej ludności Białorusi, takiego jak pomoc humanitarna, projekty środowiskowe i bezpieczeństwo jądrowe, lub pożyczka lub kredyt są niezbędne do spełnienia wymogów prawnych lub regulacyjnych dotyczących rezerwy obowiązkowej lub podobnych wymogów, aby spełnić kryteria wypłacalności lub płynności dla podmiotów finansowych na Białorusi, w których instytucje finansowe Unii mają większościowy udział; oraz
- b) dane działania lub pożyczka lub kredyt nie wiążą się z udostępnieniem środków finansowych ani zasobów gospodarczych, bezpośrednio lub pośrednio, na rzecz osoby, podmiotu lub organu, o których mowa w art. 4, lub na ich korzyść.

Stosując warunki zgodnie z lit. a) i b), właściwy organ żąda odpowiednich informacji dotyczących wykorzystania udzielonego zezwolenia, włącznie z informacjami dotyczącymi celu danych działań i uczestniczących w nich stron.

Zainteresowane państwo członkowskie informuje pozostałe państwa członkowskie oraz Komisję o każdym zezwoleniu wydanym na mocy niniejszego artykułu w terminie dwóch tygodni od wydania zezwolenia.

4. Zakaz, o którym mowa w ust. 1, nie ma zastosowania do wykorzystania środków lub wypłat dokonanych na podstawie umowy zawartej przed dniem 25 czerwca 2021 r., o ile zostaną spełnione następujące warunki:

- a) wszystkie zasady i warunki takiego wykorzystania środków lub wypłat:
 - (i) zostały uzgodnione przed dniem 25 czerwca 2021 r.; oraz
 - (ii) nie zostały zmienione w tym dniu ani po tym dniu; oraz

- b) przed dniem 25 czerwca 2021 r. określono termin zapadalności wynikający z umowy w odniesieniu do spłaty w całości wszystkich udostępnionych środków finansowych oraz wygaśnięcia wszystkich zobowiązań, praw i obowiązków w ramach umowy; zasady i warunki wykorzystania środków i wypłat, o których mowa w lit. a), obejmują postanowienia dotyczące długości okresu spłaty w odniesieniu do każdego wykorzystania środka lub wypłaty, stosowanej stopy procentowej lub metody obliczania stopy procentowej, a także maksymalnej kwoty.

Artykuł 2j

Zakazane jest świadczenie ubezpieczenia i reasekuracji na rzecz:

- a) białoruskiego rządu, jego organów publicznych, przedsiębiorstw lub agencji;
- b) jakiegokolwiek osoby fizycznej lub prawnej, podmiotu lub organu działających w imieniu lub pod kierownictwem osoby prawnej, podmiotu lub organu, o których mowa w lit. a).

Artykuł 2k

Zakazuje się udziału, świadomie i umyślnie, w działaniach, których celem lub skutkiem, bezpośrednim lub pośrednim, jest ominięcie zakazów określonych w art. 2c, 2d, 2e, 2f, 2g, 2h, 2i i 2j.

Artykuł 2l

W uzupełnieniu do zakazów ustanowionych w art. 2i, zakazuje się:

- a) jakichkolwiek wypłat lub płatności przez Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) na podstawie jakichkolwiek istniejących umów zawartych między Republiką Białorusi lub jakimkolwiek organem władzy publicznej tego państwa a EBI, lub w związku z takimi umowami;
- b) kontynuowania przez EBI jakichkolwiek istniejących umów dotyczących usług pomocy technicznej związanych z projektami finansowanymi na podstawie umów, o których mowa w lit. a), mających na celu pośrednie lub bezpośrednie przysporzenie korzyści Republice Białorusi lub jakimkolwiek organowi władzy publicznej tego państwa, które mają być wykonywane na Białorusi.

Artykuł 2m

Państwa członkowskie podejmują niezbędne działania służące ograniczeniu zaangażowania na Białorusi wielostronnych banków rozwoju, których państwa te są członkami, w szczególności Międzynarodowego Banku Odbudowy i Rozwoju oraz Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju, w tym poprzez głosowanie przeciwko nowym pożyczkom lub innym formom finansowania podmiotów, o których mowa w art. 2i, z wyjątkiem tych, o których mowa w jego ust. 2 i 3 tego artykułu, oraz nie wpływając na projekty finansujące wsparcie sektora prywatnego dla małych i średnich przedsiębiorstw.”;

- 3) w załączniku wprowadza się zmiany określone w załączniku do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli dnia 24 czerwca 2021 r.

W imieniu Rady
A.P. ZACARIAS
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

1. Załącznik do decyzji 2012/642/CFSP otrzymuje oznaczenie „załącznik I”.
2. Dodaje się załączniki w brzmieniu:

„ZAŁĄCZNIK II

WYKAZ OSÓB PRAWNYCH, PODMIOTÓW LUB ORGANÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 2d

ZAŁĄCZNIK III

WYKAZ OSÓB PRAWNYCH, PODMIOTÓW LUB ORGANÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 2H I 2i

Belarusbank

Belinvestbank (Belarusian Bank for Development and Reconstruction) (Białoruski Banku Odbudowy i Rozwoju)

Belagroprombank”.
